

LEJONFLOCK

Linda

Jones

LÄRARHANDLEDNING
AV JENNY EDVARDSSON

LÄRARSTÖD

Lejonflock

Linda Jones

Vad skoj att du och dina elever ska läsa och arbeta med *Lejonflock* av Linda Jones.

Jag hoppas att du kommer att ha glädje av lärarhandledningen som du nu läser. I handledningen har jag valt att först kort sammanfatta handlingen och presentera författaren. Därefter tydliggör jag hur boken kan kopplas till Lgr22 med fokus på högstadiet och svenskämnet. Sist presenterar jag olika uppgifter som du kan använda i klassrummet före, under och efter läsningen. Välj de uppgifter som du upplever är mest relevanta för dig och din klass.

Lycka till med läsningen och arbetet i klassrummet!

JENNY EDVARDSSON

Legitimerad lärare i svenska, historia och svenska som andraspråk mot SFI.

Om boken:

Den första hämnden sker i skogen. Ett överfall på en noggrant utvald kille. Klädda i mörka kläder och halsduken virad upp till ögonen agerar de som en flock. Efteråt känns det inte så bra. Eller gör det det?

Vera, Jasse och Minna ska alltid hålla ihop, speciellt nu i sjuan. När allt äntligen är nytt, nytt, nytt. Första skoldagen ser de några äldre tjejer som står lutade mot väggen, Dr Martens, uttråkade blickar. Det dröjer inte länge innan de äldre tjejerna tar kontakt med Jasse. Tjejerna kallar sig för Bunny och Bunny kräver hämnd. På killar som skriker hora och betar sig som svin, utan att det ger konsekvenser. Och Jasse och Vera ska bli deras lakejer.

Under hösten kommer Vera och Jasse längre och längre ifrån Minna. Hon vet inget om mötena, kvällarna, skogen, hämnden. Tror de. Mitt i allt träffar Vera en kille, Isak. Han är den första och den största. Men Bunny skonar ingen.

Om författaren:

Linda Jones är dramaproducent och författare och bosatt i Luleå. För sin debutroman *Bete sig* tilldelades hon Norrlands litteraturpris. Ungdomsromanen *De tar allt ifrån mig* nominerades till Augustpriset 2023 och till Storytel Awards. Boken tilldelades Norrlands litteraturpris 2024, Hjärtans Fröjd-priset 2024 och Adlibrispriset 2023.

LEJONFLOCK

Linda

Jones

Koppling till Lgr 22

Lejonflock är en bok som passar att läsa på högstadiet. Uppgifterna i denna handledning är kopplade till syftestexten för svenska i Lgr 22 och till delar av det centrala innehållet i svenska för högstadiet.

Ur syftestexten för svenska

”I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Eleverna ska ges möjlighet att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer...I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden” (Lgr22).

Ur det centrala innehållet för svenska åk 7–9

Läsa och skriva

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.

Sammanfattning av texter.

Analys av texter med koppling till upphovsperson, tid och andra texter samt utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor.

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Tala, lyssna och samtala

Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument.

Texter

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Språkliga drag, uppbyggnad och berättarperspektiv i berättande och poetiska texter. Bildspråk, gestaltningar, parallellhandling, tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

Arbetsuppgifter före, under och efter läsningen

Här kommer nu olika uppgifter till boken. Välj de uppgifter som du tycker passar dina elever.

Före läsningen – två sätt att introducera Lejonflock

Kortskrivande kring en fråga

Ett tema i boken är hämnd. Låt eleverna inför läsningen av romanen fundera över denna fråga:

- Vad är det som gör att en människa vill hämnas?

Eleverna kan få skriva fritt i 5 minuter och därefter kan de som vill få dela sina tankar med varandra. Först därefter introduceras boken (titel, författare, handling, karaktärer, miljö, tid...).

Fundera över titel, omslagsbild och baksidestext

Låt eleverna undersöka titel, omslagsbild och baksidestext. Till sin hjälp kan de ha följande frågor:

- Vilken titel har boken? Vad får den dig att tänka på?
- Vad ser du på omslagsbilden? Hur hänger det du ser samman med titeln?
- Vilka tankar väcker baksidestexten hos dig?

Eleverna kan få skriva korta anteckningar kring frågorna och därefter diskutera frågorna i par innan diskussionen lyfts i helklass.

Läs därefter första kapitlet högt.

Under läsningen – gemensam läsning

Gemensam läsning i grupp

I denna uppgift sker läsningen av romanen i etapper eller lässtopp (fem till antalet) och klassen delas in i läsgrupper (fem elever per grupp). Vid varje lässtopp ska eleverna i gruppen diskutera boken utifrån en tilldelad roll. Rollerna är:

1. samtalsledare
2. sammanfattare
3. ordletare
4. illustratör
5. karaktärsgranskare

Samtalsledaren har två viktiga uppgifter. Först och främst ska samtalsledaren leda sin grupps samtal och se till att alla får delge information utifrån sin roll. Sedan ska samtalsledaren också ha **förberett frågor** baserade på de sidor som man läst till etappstoppet. Frågorna ska vara av **diskussionskaraktär** och inte rena ja- eller nej-frågor, då tanken är att det ska bli ett samtal kring dessa frågor. Samtalsledaren inleder med att se till att övriga gruppmedlemmar får redovisa sina uppdrag kopplade till de olika rollerna, och därefter används resterande tid till att diskutera de förberedda frågorna.

Sammanfattaren ska inför samtalet skriftligt ha **sammanfattat de sidor eller kapitel** som gruppen har läst till etappstoppet. Sammanfattaren är den som inleder gruppens samtal genom att återberätta handlingen (med stöd av sina anteckningar).

Ordletaren har som uppgift att under läsningen **leta upp ord i texten** som är ovanliga, svåra eller viktiga för handlingen. Eleven gör inför samtalet en ordlista där orden förklaras. Dessa ord beskriver eleven sedan i korthet för gruppen under samtalet.

Illustratören har som uppgift att **illustrera en eller flera centrala händelser** från de sidor som eleven läst. Illustrationerna kan genomföras på olika sätt, exempelvis som en teckning eller en seriestrip. Illustrationerna tas med till samtalet och illustratören berättar där kort om dem och varför just dessa händelser eller scener valts.

Karaktärsgranskaren har som uppgift att **fördjupa sig i karaktärerna**. Vilka är de olika karaktärerna i boken? Hur förhåller de sig till varandra? Hur utvecklas de? Under läsningen för karaktärsgranskaren antecknar kring de olika karaktärerna och presenterar sedan sina anteckningar under samtalet.

Rollerna cirkulerar vilket innebär att den som inledningsvis är samtalsledare, blir under samtal två sammanfattare, under samtal tre ordletare osv. På detta sätt får alla elever möjlighet att testa alla roller.

Efter läsningen – diskussionsfrågor och skrivuppgift

Diskussionsfrågor utifrån tema

Boken innehåller väldigt många spännande teman exempelvis hämnd, grupstryck, vänskap, förälskelse och att börja högstadiet. Dessa teman kan användas för att låta eleverna diskutera och fördjupa sig i handlingen. Vill man kan också diskussionsfrågorna bli underlag till skrivuppgifter.

Hämnd

- Hur reagerar Jasse och Vera när de är med i hämndattackerna?
- Hur reagerar de killar som blir utsatta för hämndattackerna?
- Hur reagerar samhället på det som sker?
- Varför ska Bunny hämnas på Isak? Vad är det han har gjort?
- Får man hämnas?
- Vilka alternativ kan finnas i stället för hämnd?
- Skulle Bunny ha kunnat agera på något annat sätt?

Gruppsyck

- Varför skapas gruppsyck?
- Går det att undvika gruppsyck?
- I boken blir det tydligt att Vera inte vill bli utanför. Ge exempel från texten som visar på detta.
- Vad är det som gör att Vera är så rädd att bli utanför?
- Hur påverkar gruppsyck killarna och tjejerna i *Lejonflock*? Finns det någon eller några som vågar bryta gruppsycket?

Vänskap

- Vera, Jasse och Minna har lovat att alltid hålla ihop. Hur påverkas deras vänskap av att börja högstadiet? Ge exempel från boken.
- Vad innebär det att vara vän med någon?
- Kan man vara vän med någon som man inte litar på?
- Måste Vera, Jasse och Minna fortsätta vara vänner trots att de lovat varandra det, eller får man gå åt olika håll om man känner att vänskapen inte ger så mycket längre?
- Om du märker att någon är ensam eller verkar utanför, vad gör du då?

Förälskelse

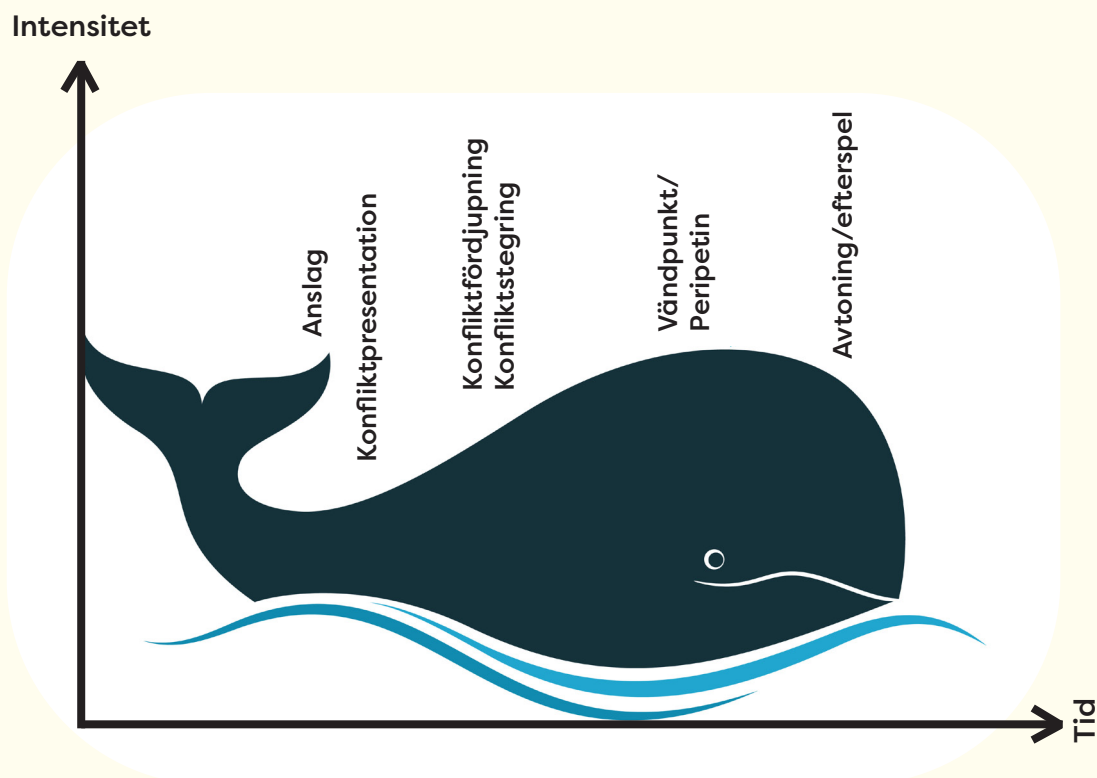
- Vad innebär det att bli kär eller förälskad?
- I *Lejonflock* träffar Vera Isak och blir kär. Hur beskrivs hennes förälskelse?
- Hur reagerar Vera när hon ser att Isak är en av killarna som ska utsättas för en hämndattack?

Att börja högstadiet

- Hur kände du inför att börja sjuan och högstadiet? Var det sjukt roligt, extremt jobbigt eller var det kanske någon helt annan känsla du bar på?
- Vad kan vara eller är läskigt med högstadiet?
- En del menar att det på högstadiet är mycket råare klimat än vad det är på låg- och mellanstadiet. Håller du med? På vilket sätt är det i så fall råare?
- Hur skildras högstadiet som Vera, Jasse och Minna går på? Påminner beskrivningarna i boken om din egen skola eller skiljer det sig mycket åt? Förklara och ge exempel.

Skrivuppgift – Hämnden är ljuv

Hämnd är ett tema som under lång tid inspirerat till film, musik, konst och litteratur. Tänk att få slå tillbaka mot den eller dem som sårat en eller, som i *Lejonflock*, betett sig svinaktigt. I den här uppgiften får eleverna skriva en egen berättelse eller novell på temat ”Hämnden är ljuv”. Har eleverna aldrig skrivit en berättelse innan kan det vara viktigt att gå igenom den dramaturgiska kurvan, alltså hur en berättelse byggs upp. Ibland tar man hjälp av en val som visar berättelsens olika delar.

Först kommer ett **anslag**, som fångar läsaren. Det kan vara något spännande som läsaren hamnar mitt i. Därefter presenteras de olika **karaktärerna** i berättelsen och också den **miljö** och **tid** som berättelsen utspelar sig i. I **konfliktpresentationen** beskrivs den konflikt som huvudpersonen står inför och den hör samman med det som berättades i anslaget. Konflikten stegras sedan och i denna **konfliktstegring** utvecklas konflikten ytterligare. Därefter kommer **vändpunkten**, peripetin, där konflikten på ett eller annat sätt når en lösning. Sista steget i den dramaturgiska kurvan är **efterspelet** eller **avtoningen**. Det är då läsaren får reda på resultatet av konflikten och det som händer när konflikten blivit löst.